

Eiropas
Komisija

CASP2022

Saskaņota rīcība produktu
drošuma jomā

Bērnu ratiņi

Galīgais
ziņojums

Tiesiskums un
patērētāji

Satura rādītājs

Satura rādītājs	2
Saīsinājumu saraksts	2
Kopsavilkums	3
1 daļa	
1. Pasākuma apskats	4
1.1. Iesaistītās TUI	4
1.2. Produktu tvērums un testēšanas kritēriji	4
1.2.1. Produktu tvērums	4
1.2.2. Testēšanas kritēriji	4
2. Paraugu ņemšana un testēšana	5
2.1. Paraugu ņemšanas sadalījums un kanāli	5
2.2. Testēšanas process	5
3. Testēšanas rezultāti	6
3.1. Pārskats par testēšanas rezultātiem un galvenie konstatējumi	6
3.2. Rezultāti dalījumā pa standartu punktiem	6
3.3. Secinājumi par testēšanas rezultātiem	7
4. Riska novērtējumi un pasākumi	8
4.1. Riska novērtējuma rezultāti	8
4.2. Korektīvie pasākumi	8
5. Secinājumi un ieteikumi	9
5.1. Secinājumi	9
5.2. Ieteikumi ieinteresētajām personām	9
2 daļa	
1. Kas ir CASP?	10
Lomas un pienākumi	
2. Izstrādājumu pārbaužu darba plāns	11
3. Izstrādājumu pārbaužu rīki un procesi	12

Saīsinājumu saraksts

SAĪSINĀJUMS	APRAKSTS
CASP	Saskaņota rīcība produktu drošuma jomā
EN	Eiropas standarts
ES	Eiropas Savienība
GPSD	Direktīva par produktu vispārēju drošību (2001/95/EK)
IP	Izstrādājumu pārbaude
JUST ĢD	Eiropas Komisijas Tiesiskuma un patērētāju ģenerāldirektorāts
RAG	Riska novērtēšanas pamatnostādnes
RAPEX pamatnostādnes	Lēmums (ES) 2019/417
TUI	Tirgus uzraudzības iestāde

Kopsavilkums

Pasākuma mērķi

Saskaņota rīcība produktu drošuma jomā (CASP) ļauj visām tirgus uzraudzības iestādēm (TUI) no Eiropas Savienības (ES) / Eiropas Ekonomikas zonas (EEZ) valstīm sadarboties, lai stiprinātu Eiropas vienotajā tirgū laisto produktu drošumu. Šajā pasākumā galvenā uzmanība tika pievērsta bērnu ratiņiem. Tika ņemti izstrādājumu paraugi, kas tika pārbaudīti saskaņā ar kopīgi pieņemtiem kritērijiem Eiropas laboratorijā, ko atlasīja iesaistītās TUI.

Produktu tvērums

Bērnu ratiņi un saliekamie ratiņi, kas sver līdz 15 kg, kā arī integrētas platformas, uz kurām bērns (līdz 20 kg) var stāvēt, kā noteikts standartā EN 1888-1.

Galvenie testēšanas kritēriji

Testēšanas plānā tika iekļautas atsevišķas klauzulas no Eiropas standarta (EN) 1888-1:2018, galveno uzmanību pievēršot mehāniskiem apdraudējumiem un marķējuma izturībai.

Papildu testi saskaņā ar standartu EN 1466:2014 tika veikti, lai novērtētu tādus elementus kā bērnu ratiņu, kurus var pārveidot no sēžamiem ratiņiem par guļamiem ratiņiem, drošības jostu sistēma vai pārnēsāšanas rokturis(-i).

Rezultāti

- 29 no 73 bērnu ratiņiem atbilda visām testēšanas plāna tehniskajām prasībām, savukārt 44 paraugi neatbilda vismaz vienai no testēšanas plāna tehniskajām prasībām.
- Ievērojams skaits ratiņu neatbilda 8.1. punkta "Aizsargfunkcija" prasībām (15 paraugi), 8.3. punkta "Kustīgu detaļu radītais apdraudējums" (14 paraugi) un 8.10. punkta "Konstrukcijas izturība" prasībām (29 paraugi).
- Turklāt 44 paraugi neatbilda prasībām attiecībā uz brīdinājumiem, marķējumu un instrukcijām.

Galvenie ieteikumi

Patērētājiem

- Izlasiet brīdinājumus un drošības instrukcijas, kurām jābūt sniegtām pareizā(-ās) valsts valodā(-ās).
- Pirms ratiņu lietošanas pārlicinieties, vai ierobežotāj-sistēma ir droša un pareizi piestiprināta.
- Ja iespējams, reģistrējiet bērnu ratiņus, lai saņemtu informāciju par atsaukšanu. Nekavējoties pārtrauciet lietot atsaukto produktu un ievērojiet atsaukšanas paziņojumā sniegtos norādījumus.

Ekonomikas dalībniekiem

- Nodrošiniet, ka bērnu ratiņi ir izstrādāti un ražoti saskaņā ar Direktīvas par produktu vispārēju drošību (2001/95/EK) noteikumiem un attiecīgajiem drošības standartiem.

Valstu iestādēm

- Ņemiet vērā atšķirīgās testēšanas prasības, kas attiecas uz universālajiem bērnu ratiņiem ar vairākām konfigurācijas iespējām.

Standartizācijas organizācijām

- Lai atvieglotu universālo bērnu ratiņu drošuma pārbaudes, standartā EN 1888-1 būtu jāiekļauj tādu elementu kā drošības jostu sistēma vai pārnēsāšanas rokturis(-i) testi.

Secinājumi

- Šī pasākuma ietvaros veiktās bērnu ratiņu testēšanas mērķis bija novērtēt gan vienkāršo, gan universālo ratiņu drošību, vajadzības gadījumā ņemot vērā papildu testēšanas prasības.
- Neraugoties uz to, ka liels skaits paraugu neatbilda piemērojamo standartu prasībām, konstatētās bērnu ratiņu nepilnības galvenokārt liecina par kvalitātes problēmām, tomēr nerada nopietnu drošības apdraudējumu.
- Lai nodrošinātu izstrādājumu atbilstību testēšanas plāna prasībām, papildus konstrukcijas izturības un stabilitātes pārbaudēm ir ieteicams veikt nelielas konstrukcijas izmaiņas un pārskatīt marķējumu, brīdinājumus un instrukcijas.
- TUI veiktie riska novērtējumi liecina, ka 10 paraugi rada nopietnu risku, trīs paraugi rada augstu risku, seši paraugi – vidēju risku un 22 paraugi – zemu risku. Galvenie pasākumi attiecībā uz izstrādājumiem, kuri neatbilda prasībām, ietvēra 15 produktu izņemšanu no tirgus, viena produkta atsaukšanu no gala lietotājiem un trīs produktu tirdzniecības pārtraukšanu. Pasākumi attiecībā uz vairākiem izstrādājumiem, kas neatbilda prasībām, vēl nav noslēgušies.

1. Pasākuma apskats

1.1. Iesaistītās TUI

Izstrādājumu pārbaudē (IP) "Bērnu ratiņi" kopumā piedalījās 10 TUI no 10 ES dalībvalstīm / EEZ valstīm. activity (PSA).

1. tabula. Iesaistīto TUI saraksts

VALSTS	TUI
Austrija	Federālā sociālo lietu, veselības, aprūpes un patērētāju aizsardzības ministrija
Beļģija	Federālais valsts dienests ekonomikai – Kvalitātes un drošības ģenerāldirektorāts
Bulgārija	Patērētāju aizsardzības komisija
Čehija	Čehijas Tirdzniecības inspekcija
Horvātija	Valsts inspekcija
Islande	Mājokļu un būvniecības pārvalde
Latvija	Patērētāju tiesību aizsardzības centrs
Malta	Maltas Konkurences un patērētāju tiesību aizsardzības iestāde
Portugāle	Patērētāju ģenerāldirektorāts
Vācija	Ķelnes administratīvā apgabala pašvaldība

1.2. Produktu tvēruma un testēšanas kritēriji

1.2.1. Produktu tvēruma

TUI vienojās šīs izstrādājumu pārbaudes tvērumā iekļaut tikai bērnu ratiņus un saliekamos ratiņus, vaicams iki kas sver līdz 15 kg (kā arī integrētas platformas, uz kurām var stāvēt bērns, kas sver līdz 20 kg) un uz kuriem attiecas standarts EN 1888-1. TUI varēja brīvi izlemt, vai atlasīt vienkāršu bērnu ratiņu vai ratiņu ar vairākām

sēdekļa konfigurācijām paraugus. Tika noteiktas četras kategorijas, kurās tika atlasīti paraugi: bērnu ratiņi ar fiksētu kulbas stāvokli; duo jeb bērnu ratiņi ar divos virzienos maināmu kulbas stāvokli; bērnu ratiņu sistēmas (trīs vai vairāk konfigurācijas); bērnu ratiņi ar vairāk nekā deviņām konfigurācijām.

1.2.2. Testēšanas kritēriji

Testēšanas plāns ietvēra gan mehāniskos (8.–8.10. punkts), gan marķējuma izturības testus (9. punkts), pamatojoties uz standarta EN 1888-1:2018 "Bērnu aprūpes priekšmeti. Bērnu ratiņveida pārvadāšanas līdzekļi, I daļa "Bērnu ratiņi un saliekamie ratiņi"" prasībām.

Lai gan standarts EN 1888-1:2018 ir pārskatīts un 2022. gadā tika publicēta tā grozītā redakcija (EN 1888-1:2018+A1:2022), TUI vienojās izmantot 2018. gada redakciju, jo 2022. gada redakcija stājās spēkā tikai pēc 2022. gada 31. oktobra un bija paredzams, ka lielākā daļa no atlasītajiem bērnu ratiņiem tiks laisti tirgū pirms tam un tiks marķēti kā atbilstoši 2018. gada redakcijas prasībām.

Turklāt laboratorijā tika konstatēts, ka dažus no atlasītajiem bērnu ratiņiem var pārveidot no sēžamiem ratiņiem par guļamiem ratiņiem. Tā kā šī funkcija standartā EN 1888-1 nav pienācīgi aplūkota, 11 bērnu ratiņu gadījumā TUI nolēma papildināt sākotnējo testēšanas plānu ar papildu testiem, izmantojot standartu EN 1466:2014 par pārnēsājamām bērnu gultiņām un novietnēm, lai novērtētu tādus universālo bērnu ratiņu elementus kā, piemēram, drošības jostu sistēma vai pārnēsāšanas rokturis(-i).

Papildus laboratorijas testiem TUI pārbaudīja arī pievienotos brīdinājumus, marķējumu un instrukcijas savas valsts valodā(-s). Tehniskais eksperts sagatavoja kontrolsarakstu ar galvenajām prasībām, lai sniegtu papildu norādījumus TUI.

2. Paraugu ņemšana un testēšana

2.1. Paraugu ņemšanas sadalījums un kanāli

Paraugu ņemšana tika veikta, pamatojoties uz katras TUI veiktu priekšatlasi atbilstoši katra tirgus īpatnībām.

TUI kopumā savāca 73 paraugus un nosūtīja tos uz laboratoriju testēšanai. Tika atlasīti 54 bērnu ratiņi ar fiksētu kulbas stāvokli, 14 duo jeb bērnu ratiņi ar divos virzienos maināmu kulbas stāvokli,

četras bērnu ratiņu sistēmas ar trim vai vairāk konfigurācijām un vieni bērnu ratiņi ar deviņām vai vairāk dažādām konfigurācijām.

TUI varēja izvēlēties sev vēlamus paraugu ņemšanas kanālus un vākt produktus gan tiešsaistē, gan fiziskos veikalos. Kopumā 52 bērnu ratiņi tika atlasīti no fiziskiem veikaliem, bet 21 – tiešsaistē.

2. tabula. Iesaistīto TUI savākto paraugu skaits

VALSTS	TUI	BĒRNU RATIŅI AR FIKSĒTU KULBAS STĀVOKLI	DUO JEB BĒRNU RATIŅI AR DIVOS VIRZĪENOS MAINĀMU KULBAS STĀVOKLI	BĒRNU RATIŅU SISTĒMAS (TRĪS VAI VAIRĀK KONFIGURĀCIJAS)	BĒRNU RATIŅI AR DEVIŅĀM VAI VAIRĀK KONFIGURĀCIJĀM
Austrija	Federālā sociālo lietu, veselības, aprūpes un patērētāju aizsardzības ministrija	3	1	-	1
Beļģija	Federālais valsts dienests ekonomikai – Kvalitātes un drošības ģenerāldirektorāts	6	4	-	-
Bulgārija	Patērētāju aizsardzības komisija	7	2	2	-
Čehija	Čehijas Tirdzniecības inspekcija	2	5	-	-
Horvātija	Valsts inspekcija	4	-	-	-
Islande	Mājokļu un būvniecības pārvalde	8	-	-	-
Latvija	Patērētāju tiesību aizsardzības centrs	5	1	-	-
Malta	Malta Konkurences un patērētāju tiesību aizsardzības iestāde	8	-	-	-
Portugāle	Patērētāju ģenerāldirektorāts	6	-	-	-
Vācija	Ķelnes administratīvā apgabala pašvaldība	5	1	2	-
KOPĀ		54	14	4	1

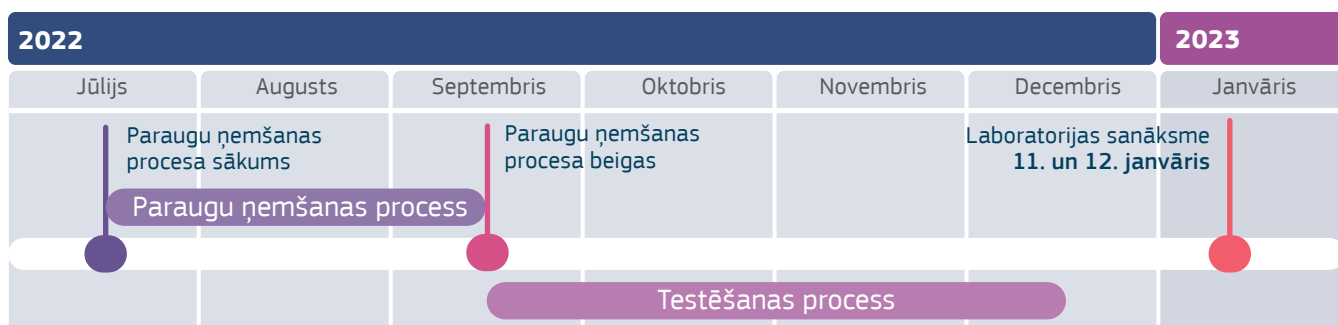
2.2. Testēšanas process

Testēšanas laboratorija šim pasākumam tika izraudzīta konkursa procedūrā, kas tika uzsākta 2022. gada jūnijā. Konkursa specifikācijas tika nosūtītas 73 laboratorijām ES/EEZ valstīs, kas tika izraudzītas saskaņā ar projekta komandas laboratoriju iesaistes stratēģiju. Katra laboratorija tika aicināta iesniegt piedāvājumu, kurā iekļauti konkursa dokumentācijā minētie elementi, piemēram, detalizēta informācija par cenām un apliecinātie dokumenti, kas sniedz pierādījumus par sertifikāciju, ekspertu pieredze un testēšanas pārskati. Sešas laboratorijas piedāvājumu iesniedza noteiktajā termiņā. Pamatojoties uz piedāvājuma pilnīgumu un konkurētspēju, priekšatlāsē tika izraudzītas četras laboratorijas, kas tika uzaicinātas uz interviju, lai detalizētāk apspriestu iesniegto piedāvājumu. Starposma

sanāksmes laikā TUI tika iesniegta salīdzinoša analīze par laboratoriju iesniegto piedāvājumu tehnisko kvalitāti un finanšu aspektiem. TUI izvēlējās laboratoriju, kura kopvērtējumā saņēma vislielāko punktu skaitu, pamatojoties uz tās piedāvājuma kvalitāti un finansiālo konkurētspēju.

Pēc laboratorijas izraudzīšanās TUI bija divi mēneši laika, lai savāktu paraugus un nosūtītu tos uz laboratoriju. Paraugu ņemšanas process tika pagarināts, lai TUI varētu savākt papildu izstrādājumu paraugus. Testēšanas process noritēja bez kavēšanās un noslēdzās 2022. gada 21. decembrī. Laboratorijas sanāksme notika 2023. gada 11. un 12. janvārī.

1. attēls. Paraugu ņemšanas un testēšanas procesa laika grafiks

3. Testēšanas rezultāti

3.1. Pārskats par testēšanas rezultātiem un galvenie konstatējumi

Kopumā 29 (40 %) no 73 laboratorijas testētajiem paraugiem atbilda galīgajā testēšanas plānā noteiktajām prasībām, kā redzams 2. attēlā. Pārējie 44 paraugi (60 %) neatbilda standartu EN 1888-1:2018 un EN 1466:2014 prasībām.

Papildus standartam EN 1888-1:2018 11 paraugi tika testēti arī saskaņā ar standartu EN 1466. Četri no 11 paraugiem tika pārbaudīti tikai saistībā ar punkta "Aizsargfunkcija" prasībām (ierobežotājsistēmas), jo tie neietilpa standarta EN 1466:2014 darbības jomā, taču radīja apdraudējumu. Attiecīgajām prasībām neatbilda pieci (45 %) no 11 testētajiem izstrādājumiem.

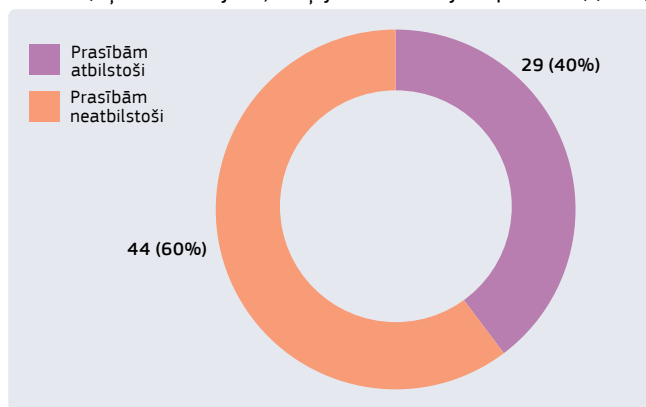
TUI veiktās brīdinājumu, marķējuma un instrukciju pārbaudes parādīja, ka 44 izstrādājumi (60 %) neatbilst prasībām. Galvenie neatbilstības iemesli bija brīdinājumu un informācijas trūkums, kā arī tas, ka informācija par izstrādājumu nebija sniegta dalībvalsts oficiālajā(-s) valodā(-s).

Ņemot vērā gan laboratorijas veiktos testus, gan TUI veiktās brīdinājumu, marķējuma un instrukciju pārbaudes, vismaz vienai no prasībām kopumā neatbilda 60 paraugi.

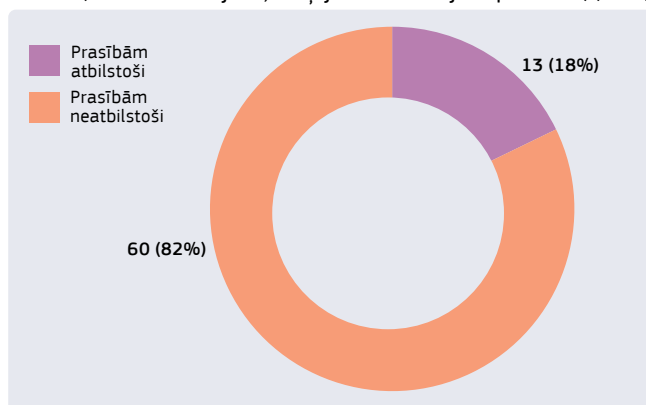
3.2. Rezultāti dalījumā pa standartu punktiem

Aplūkojot rezultātus dalījumā pa standarta EN 1888-1:2018 punktiem, jānorāda, ka īpaši liels skaits paraugu neatbilda prasībām, kas noteiktas 8.10. punktā (Konstrukcijas izturība), kā arī 8.1. punktā (Aizsargfunkcija) un 8.3. punktā (Kustīgu

2. attēls. Vispārējie testēšanas rezultāti (izņemot brīdinājumu, marķējuma un norādījumu pārbaudes) (N=73)

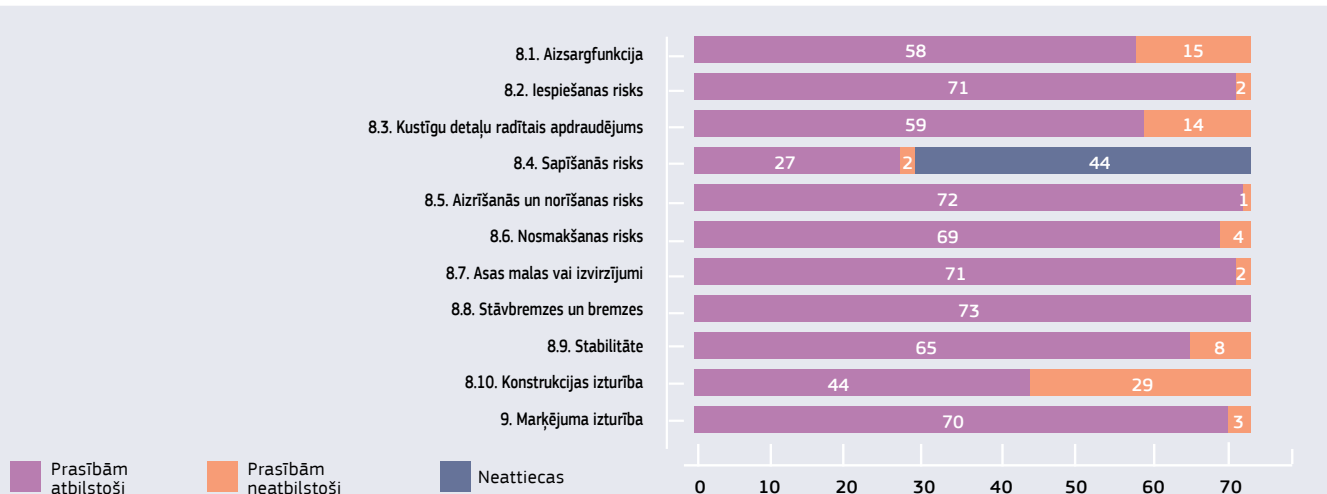

3. attēls. Vispārējie testēšanas rezultāti (ieskaitot brīdinājumu, marķējuma un norādījumu pārbaudes) (N=73)

detaļu radītais apdraudējums). 4. attēlā ir sniegts pārskats par testēšanas rezultātiem dalījumā pa standarta EN 1888-1:2018 punktiem.

4. attēls. Testēšanas rezultāti dalījumā pa standarta EN 1888-1:2018 punktiem (N=73)

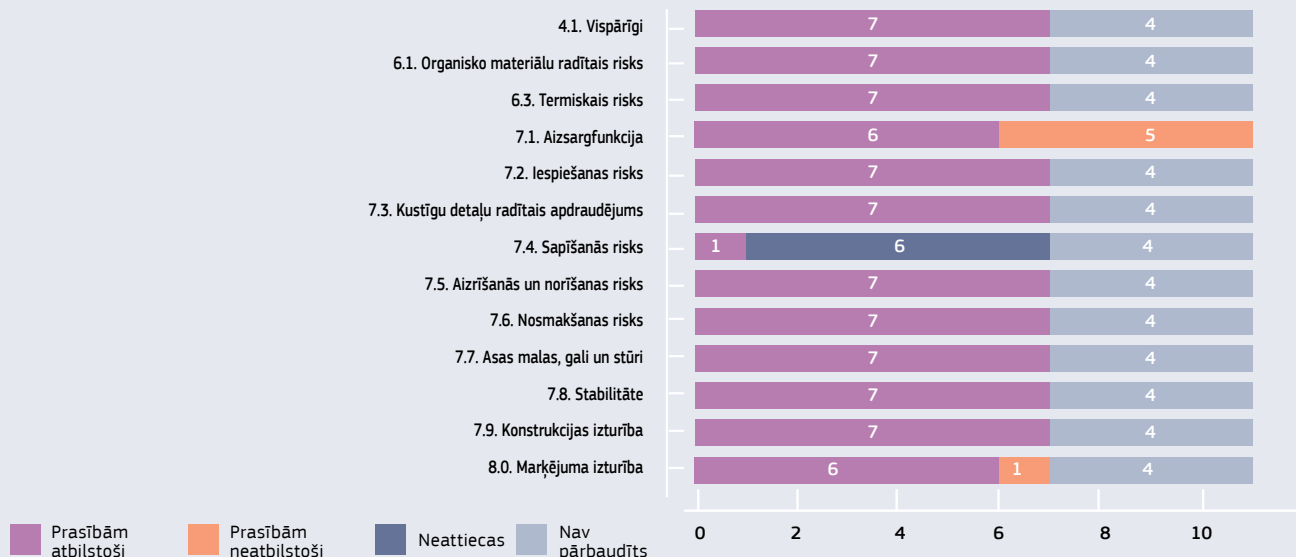

Aplūkojot rezultātus dalījumā pa standarta EN 1466:2014 punktiem, paraugi galvenokārt neatbilda 7.1. punkta (Aizsargfunkcija) prasībām. Tikai viens paraugs neatbilda 8.0. punkta (Marķējuma izturība) prasībām.

Dažādos paraugu ņemšanas kanālos atlasīto bērnu ratiņu neatbilstības īpatsvara pārbaude parādīja, ka fiziskajos veikalos

atlasīto bērnu ratiņu neatbilstību īpatsvars bija nedaudz lielāks nekā tiešsaistē atlasīto bērnu ratiņu gadījumā (58 % salīdzinājumā ar 50 %), ņemot vērā, ka tiešsaistē kopumā tika atlasīts tikai 21 produkts.

5. attēls. Testēšanas rezultāti dalījumā pa standarta EN 1466:2014 punktiem (N=11)

3.3. Secinājumi par testēšanas rezultātiem

Mehāniskie testi

Testēšanas rezultāti parādīja, ka liels skaits bērnu ratiņu neatbilst piemērojamo standartu prasībām. Attiecībā uz mehāniskajiem defektiem jānorāda, ka gandrīz 40 % bērnu ratiņu neatbilda 8.10. punkta prasībām attiecībā uz konstrukcijas izturību, jo izturības testa laikā salūza galvenās detaļas, piemēram, priekšējie un kniedētie savienojumi. Augsts neatbilstību īpatsvars tika konstatēts arī citu punktu gadījumā: 8.1. punkts, saskaņā ar kuru tiek novērtēta aizsargfunkcija (ratiņi nav piemēroti bērniem no piedzimšanas brīža, kā tas norādīts reklāmās, ierobežotājsistēmas nav piemērotas norādītajam bērna svaram, jostasvietas ierobežotājsistēma plīst un regulējamās siksnas ir izgatavotas no pārāk slīdīga materiāla); 8.3. punkts, saskaņā ar kuru tiek novērtēts kustīgo detaļu radītais apdraudējums (nepiemēroti fiksācijas mehānismi, spiediena savienojumi uz kāju balsta un tikai divas darbības ierīces vajadzīgo trīs ierīču vietā).

Neraugoties uz to, ka liels skaits paraugu neatbilda prasībām, konstatētas nepilnības galvenokārt liecina par kvalitātes problēmām, tomēr nerada nopietnu drošības apdraudējumu. Tika konstatēti tikai daži aizrīšanās un norīšanas riski (8.5. punkts) un nosmakšanas riski (8.6. punkts), un visi bērnu ratiņi atbilda 8.8. punkta prasībām par stāvbremzēm un bremzēm.

Brīdinājumi, marķējums un instrukcijas

Papildus mehāniskajiem testiem, TUI veiktajās brīdinājumu, marķējuma un instrukciju pārbaudēs tika konstatētas nepilnības, kas saistītas ar brīdinājumu un informācijas trūkumu, kā arī ar to, ka informācija par izstrādājumu nav sniegta dalībvalsts oficiālajā(-s) valodā(-s).

Daži izstrādājumi nebija marķēti atbilstoši standarta EN 1888-1:2018 vai EN 1466:2014 prasībām, vai arī tiem bija pievienotas norādes par atbilstību iepriekšējam standartu redakcijām.

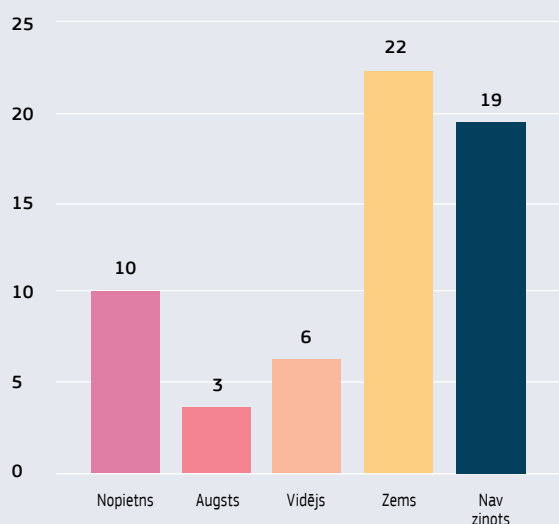

4. Riska novērtējumi un pasākumi

4.1. Riska novērtējuma rezultāti

Saskaņā ar GPSD¹ produktam ir jābūt drošam, izmantojot to paredzētajam mērķim visā tā aprites cikla laikā². Tāpēc, novērtējot, vai produkts rada risku, pieeja jābalsta uz kopējiem un reproducējamiem riska novērtēšanas principiem, kas noteikti Lēmumā (ES) 2019/417 (RAPEX pamatnostādnes)³. Lai izstrādātu riska novērtējumus, TUI izmantoja Eiropas Komisijas pārvaldīto riska novērtēšanas pamatnostādņu (RAG) instrumentu⁴. 6. attēlā ir norādīti to 60 paraugu riska līmeņi (pamatojoties uz TUI veiktajiem riska novērtējumiem), kas neatbilda vismaz vienai no prasībām (laboratorijas testi vai TUI veiktās brīdinājumu, marķējuma un instrukciju pārbaudes).

6. attēls. Prasībām neatbilstošu paraugu riska līmeņu pārskats (N=60)

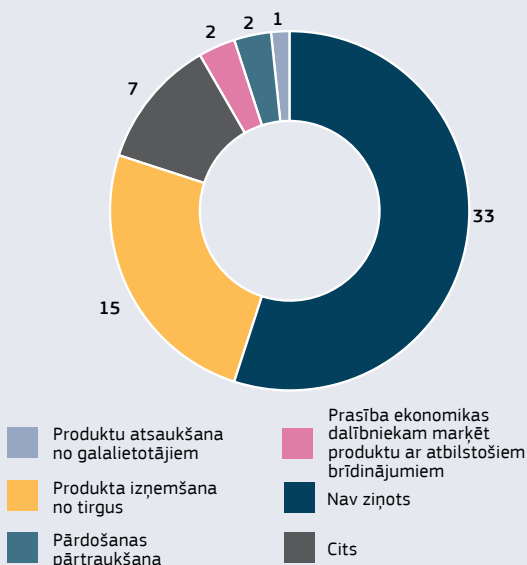
4.2. Korektīvie pasākumi

Pamatojoties uz testēšanas rezultātiem un veiktajiem riska novērtējumiem, TUI lemj, kādi pasākumi jāveic attiecībā uz izstrādājumiem, kas neatbilst piemērojamajos standartos noteiktajām prasībām, lai novērstu bīstamu izstrādājumu nonākšanu vienotajā tirgū.

7. attēlā ir norādīti korektīvie pasākumi, kas veikti attiecībā uz prasībām neatbilstošajiem izstrādājumiem.

Turklāt, ja tiek konstatēts nopietns risks, TUI ir juridisks pienākums iesniegt paziņojumu Safety Gate (saskaņā ar GPSD 12. panta 1. punktu). RAPEX pamatnostādnes arī ieteikts iesniegt paziņojumus par pasākumiem, kas veikti attiecībā uz produktiem, kuri rada mazāk nopietnu risku. Pēc kopīgās testēšanas kampaņas pasākumu veikšanas par deviņiem izstrādājumiem tika iesniegti paziņojumi Safety Gate (vēl par vienu izstrādājumu paziņojums tiek gaidīts) (situācija 2023. gada 14. aprīlī).

7. attēls. Pasākumi, kas veikti attiecībā uz prasībām neatbilstošajiem paraugiem (N=60)

¹ EUR-Lex - 32001L0095 - LV - EUR-Lex (europa.eu)

² TRegula (ES) 2023/988 par ražojumu vispārēju drošumu Oficiālajā Vēstnesī tika publicēta 2023. gada 23. maijā.

³ EUR-Lex - 32023R0988 - LV - EUR-Lex (europa.eu). Tā stājas spēkā 2023. gada 12. jūnijā un to piemēro no 2024. gada 13. decembra.

⁴ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=LEGISSUM%3A4390682>

⁵ RAG ECL V10 (europa.eu)

5. Secinājumi un ieteikumi

5.1. Secinājumi

Tā kā uz bērnu ratiņiem neattiecas nekādi nozares tiesību akti, ražotāji var brīvprātīgā kārtā marķēt savus izstrādājumus kā atbilstošus spēkā esošajiem standartiem. Šī pasākuma ietvaros veiktās bērnu ratiņu testēšanas mērķis bija novērtēt dažādu konfigurāciju bērnu ratiņu drošumu kopumā, veicot gan mehāniskos testus, gan brīdinājumu, marķējuma un instrukciju pārbaudes.

Neraugoties uz to, ka liels skaits paraugu neatbilda piemērojamo standartu prasībām, konstatētās nepilnības galvenokārt liecina par kvalitātes problēmām, tomēr nerada nopietnu drošības apdraudējumu. Dažu elementu (piemēram, garas siksnas, cilpas vai neatbilstoši bloķēšanas mehānismi) nepilnības var novērst ar nelielām konstrukcijas izmaiņām. Ieteicams pārskatīt arī brīdinājumus, marķējumu un instrukcijas, tostarp vecuma norādes, lai nodrošinātu bērnu ratiņu atbilstību attiecīgo standartu prasībām.

Patērētājiem ir ieteicams vienmēr pārbaudīt bērnu ratiņu atbilstības marķējumu un izlasīt brīdinājumus un drošības instrukcijas, savukārt ekonomikas dalībniekiem ir ieteicams veikt stabilitātes un izturības pārbaudes.

Pasākuma ietvaros tika arī konstatētas jomas, kurās būtu jāuzlabo bērnu ratiņu drošuma prasību standartizācija. Lai atvieglotu universālo bērnu ratiņu riska novērtēšanu saskaņā ar standartu EN 1888-1, šajā standartā būtu jāiekļauj tādi aspekti kā drošības jostu sistēmas vai pārnēsāšanas roktura(-u) esamība, ko pašlaik var pārbaudīt tikai saskaņā ar standartu EN 1466.

Pamatojoties uz šīs IP rezultātiem, TUI izdeva deviņus Safety Gate paziņojumus (viens paziņojums vēl tiek gaidīts), un aicināja ekonomikas dalībniekus izņemt vai atsaukt produktus no tirgus, vai arī apturēt pārdošanu, ja produkti tika novērtēti kā tādi, kas rada nopietnu, augstu vai vidēju risku.

5.2. Ieteikumi ieinteresētajām personām

Turpmāk sniegtie ieteikumi ir balstīti uz testēšanas procesa rezultātiem un projekta laikā notikušajām diskusijām starp TUI.

Patērētājiem

- **Izlasiet brīdinājumus un drošības instrukcijas, kurām jābūt sniegtām jūsu valsts valodā(-ās).** Pārbaudiet arī, vai ir sniegta informācija par ražotāja un/vai importētāja, kas atbild par izstrādājuma pārdošanu, nosaukumu, preču zīmi vai citu identifikācijas līdzekli. Pirms izstrādājuma iegādes iepazīstieties ar svarīgu informāciju par attiecīgajam vecumam piemērotiem bērnu ratiņiem.
- Pirms ratiņu lietošanas **pārliecinieties, ka ierobežotājsistēma ir droša un pareizi piestiprināta.** Pārbaudiet, vai bērns ir droši piesprādzēts. Pārbaudiet arī darbības ierīces/bloķēšanas mehānismu.
- Pārbaudiet, vai uz ratiņiem ir marķējums, kas liecina par to atbilstību drošības standartam **EN 1888**. Marķējums parasti atrodas uz rāmja vai kulbas spilventiņa.
- Ja iespējams, **reģistrējiet bērnu ratiņus**, lai saņemtu informāciju par izstrādājumu **atsaukšanu**. Nekavējoties pārtrauciet lietot atsaukto produktu un ievērojiet atsaukšanas paziņojumā sniegtos norādījumus.
- Apmeklējiet **ES Safety Gate sistēmu** (<https://ec.europa.eu/safety-gate-alerts/screen/webReport>), lai uzzinātu par bērnu ratiņiem, kuri varētu būt atsaukti drošības apsvērumu dēļ.

Eiropas un valstu iestādēm

- Ņemiet vērā atšķirīgās testēšanas prasības, kas attiecas uz universālajiem bērnu ratiņiem ar vairākām konfigurācijas iespējām.

Ekonomikas dalībniekiem

- Pirms bērnu ratiņu laišanas tirgū pārliecinieties, ka tie ir izstrādāti un ražoti saskaņā ar **GPSD** un atbilstošo **drošuma standartu (EN 1888)**. Arī tiem **ekonomikas dalībniekiem**, kas veido piegādes ķēdi, ir pienākums garantēt drošumu.

- Iepazīstieties ar tiesību **aktu izmaiņām**, ņemot vērā Regulas (ES) 2023/988 par ražojumu vispārēju drošumu publicēšanu nolūkā aizstāt GPSD.
- **Veiciet būtiskus iekšējos stabilitātes un izturības testus.** Sadarbojieties ar akreditētām testēšanas laboratorijām, lai nodrošinātu bērnu ratiņu drošumu.
- **Produktu izsekojamība ir obligāta prasība.** Šādas prasības ir svarīgas gadījumā, ja bērnu ratiņus ir nepieciešams atsaukt. Visiem bērnu ratiņiem ir jānorāda to veids, partija, sērijas vai modeļa numurs un cits marķējums, kas ļauj tos identificēt. Skaidri informējiet patērētājus par to, kā jāpiedalās **atsaukšanas** procesā.
- Bērnu ratiņiem ir raksturīgi īpaši riski, un uz tiem jābūt, piemēram, šādiem brīdinājumiem: **“BRĪDINĀJUMS! Vienmēr izmantojiet ierobežotājsistēmu” un «BRĪDINĀJUMS! Pirms lietošanas pārliecinieties, ka visas bloķēšanas ierīces darbojas”**
- Ja bērnu ratiņi rada drošības apdraudējumu, ekonomikas dalībniekiem ir juridisks pienākums nekavējoties **informēt tās(-o) dalībvalsts(-u) kompetento iestādi**, kurā bērnu ratiņi ir darīti pieejami. Viena no paziņošanas metodēm ir **Safety Gate** izmantošana.

Standartizācijas organizācijām

- **Standartā EN 1888-1 nav pienācīgi aplūkotas universālo bērnu ratiņu funkcijas**, un dažas prasības, piemēram, drošības jostu sistēmas vai pārnēsāšanas roktura(-u) esamību, var novērtēt, tikai izmantojot standartu EN 1466. Lai atvieglotu universālo bērnu ratiņu drošuma pārbaudes, šīs **prasības** būtu jāiekļauj standartā EN 1888-1.
- Ierobežotājsistēmas (8.1.3.2.4. punkts, Regulēšanas sistēmas efektivitāte) un bloķēšanas mehānisma (8.3.5.1.1.3. punkts, Bloķēšanas mehānisma netīša atvēršanās) testēšanas kārtība ir neskaidra, un to nepieciešams precizēt.

1. Kas ir CASP?

Saskaņota rīcība produktu drošuma jomā (CASP) ļauj Eiropas Savienības/Eiropas Ekonomikas zonas valstu tirgus uzraudzības iestādēm sadarboties un stiprināt vienotajā tirgū laisto produktu drošumu.

CASP 2022 ietver sešas Izstrādājumu pārbaudes un četras Horizontālās darbības.

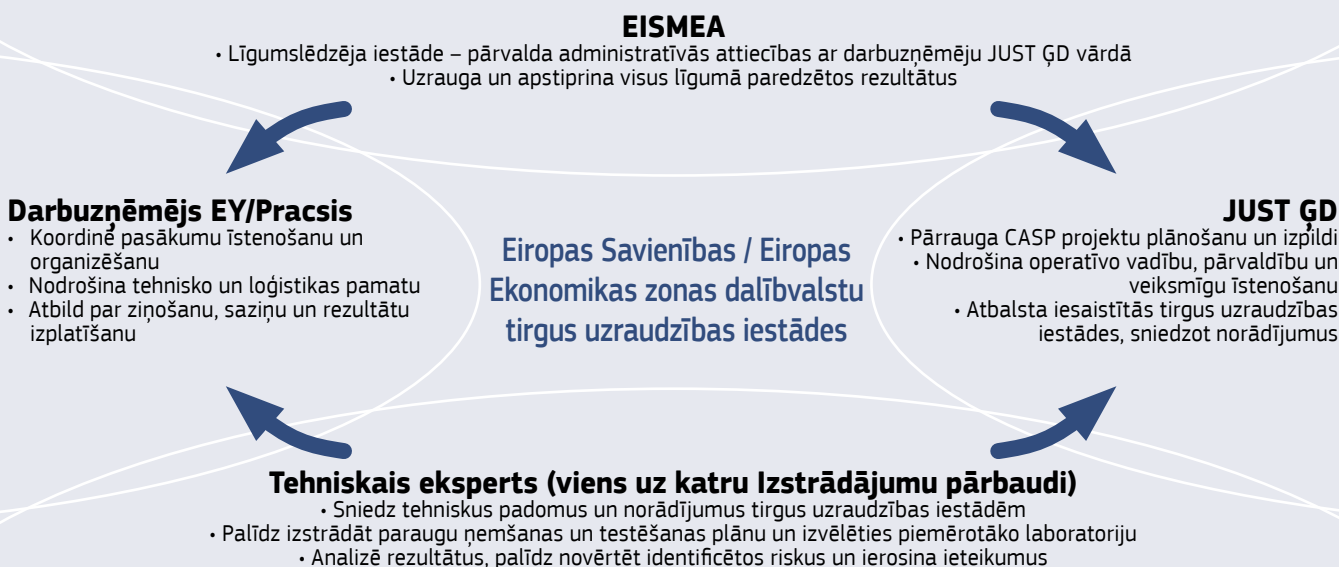
Izstrādājumu pārbaudēs tiek testēti dažādi produktu veidi, kas var radīt risku patērētājiem. Ražojumus izvēlas un savāc iesaistītās tirgus uzraudzības iestādes, un tos pārbauda, izmantojot kopīgi saskaņotu testēšanas plānu.

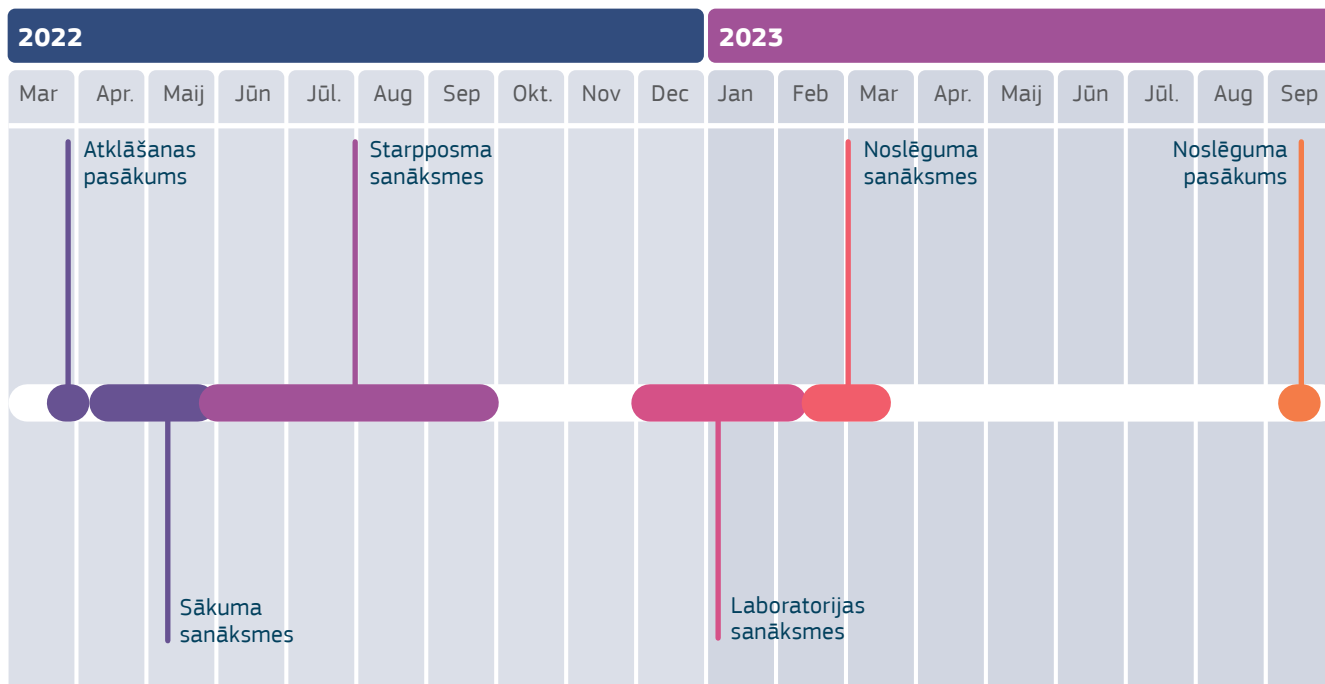
Horizontālās darbības nodrošina forumu, kurā tirgus uzraudzības iestādes apmainās ar idejām un paraugpraksi. Tehniskā eksperta vadībā tās izstrādā kopīgas pieejas, procedūras un praktiskus instrumentus tirgus uzraudzībai.

Lomas un pienākumi

2. Izstrādājumu pārbaūžu darba plāns

Nepārtraukta iekšējā saziņa, izmantojot Wiki Confluence platformu

SĀKUMS	PARAUGU ŅEMŠANA UN TESTĒŠANA	ZIŅOJUMU SĀGATAVOŠANA	ĀRĒJĀ KOMUNIKĀCIJA
Dokumentu izpēte	Laboratorijas konkursa process	Riska novērtējums	Komunikācijas instrumentu kopuma izstrāde
Intervijas par darbības jomas noteikšanu	Laboratoriju atlase un līgumu slēgšana	Tirgus uzraudzības iestāžu pieņemto pasākumu koordinēšana	Komunikācijas ziņojumu izstrāde
Testēšanas un paraugu ņemšanas plāna projekts	Paraugu ņemšana un transportēšana	Nobeiguma ziņojumu sagatavošana	Komunikācijas kampaņas uzsākšana
Laboratorijas kartēšana	Testēšanas process un testēšanas pārskati	Paraugu iznīcināšana vai nosūtīšana atpakaļ tirgus uzraudzības iestādēm	Ietekmes novērtēšana

3. Izstrādājumu pārbaūžu rīki un procesi

0

Process pirms CASP

JUST ĢD veic prioritāšu noteikšanu, lai izvēlētos produktu kategorijas. Sešas CASP 2022 produktu kategorijas izvēlējas iesaistītās tirgus uzraudzības iestādes, izmantojot JUST ĢD organizēto apspriešanos.

1

Testēšanas un paraugu ņemšanas plānu validācija

Tehniskie eksperti izstrādā plānus, pamatojoties uz tirgus uzraudzības iestāžu atsauksmēm un pieejamo budžetu. Projekti tiek iesniegti sākuma sanāksmē, pēc tam tos precizē un apstiprina tirgus uzraudzības iestādes, izmantojot Wiki.

2

Laboratoriju atlase

Darbuņēmēja komanda iezīmē laboratorijas un sazinās ar tām, lai noskaidrotu cenas un iegūtu citu informāciju. Pēc sākuma sanāksmes tiek izsludināts konkurss, un piedāvājumi tiek izvērtēti. Starposma sanāksmēs iesaistītās tirgus uzraudzības iestādes lemj, kuru laboratoriju izvēlēties.

3

Paraugu savākšana un transportēšana

Tirgus uzraudzības iestādes savāc attiecīgos paraugus no savu valstu tirgiem un reģistrē tos kodifikācijas datnē. Pēc sākotnējo pārbaūžu veikšanas tirgus uzraudzības iestādes nosūta paraugus uz laboratoriju.

4

Testēšana un testēšanas pārskatu sniegšana

Laboratorija pārbauda paraugus saskaņā ar apstiprināto testēšanas plānu un augšupielādē testēšanas pārskatus Wiki. Tirgus uzraudzības iestādes vajadzības gadījumā pieprasa paskaidrojumus un apstiprina ziņojumus.

5

Riska novērtējums

Tehniskais eksperts un tirgus uzraudzības iestādes laboratorijas sanāksmē izstrādā scenārijus, pamatojoties uz izvēlētajiem paraugiem, un analizē riskus. Tirgus uzraudzības iestādes veic riska novērtējumus visiem paraugiem, kas neatbilst juridiskajām prasībām.

6

Scenāriju augšupielāde riska novērtēšanas pamatnostādņu rīkā

Projekta laikā izstrādātie scenāriji tiek augšupielādēti riska novērtēšanas pamatnostādņu rīkā.

7

Tirgus uzraudzības iestāžu pieņemtie pasākumi

Tirgus uzraudzības iestādes veic atbilstīgus pasākumus attiecībā uz attiecīgajiem produktiem un ziņo par tiem Safety Gate.

8

Ārējā komunikācija

Ar noslēguma pasākumu tiek uzsāktas ārējās komunikācijas aktivitātes. Tas iezīmē 2–3 nedēļas ilgas Eiropas mēroga komunikācijas kampaņas sākumu.

Rīki

Katrai Izstrādājumu pārbaudei un visam CASP 2022 projektam tiek veidoti **audiovizuāli klipī**, kas paredzēti patērētājiem un plašai auditorijai.

Ekonomikas dalībniekiem domātas **infografikas** ir izstrādātas par CASP 2022 projektu un par katru Izstrādājumu pārbaudi.

Par katru pārbaudi un CASP 2022 projektu tiek sagatavoti **nobeiguma ziņojumi**. Tie ir tulkoti visās oficiālajās ES valodās, kā arī norvēģu un islandiešu valodā.

Kanāli

Komunikācijas materiāli tiek izplatīti, izmantojot:

- [EK CASP tīmekļa vietni](#)
- Tirgus uzraudzības iestāžu nacionālos saziņas kanālus
- Attiecīgo presi un citas ieinteresētās personas

EIROPAS KOMISIJA

Directorate-General for Justice and Consumers
Directorate Consumers
Unit E.4 Product Safety and Rapid Alert System
E-pasts: JUST-RAPEX@ec.europa.eu

Komisija nav atbildīga par jebkādam šīs publikācijas atkalizmantošanas sekām.

© Eiropas Savienība, 2023

Eiropas Komisijas dokumentu atkalizmantošanas politiku īsteno, pamatojoties uz Komisijas Lēmumu 2011/833/ES (2011. gada 12. decembris) par Komisijas dokumentu atkalizmantošanu (OV L 330, 14.12.2011., 39. lpp.).
Ja vien nav norādīts citādi, šo dokumentu atkalizmantot atļauts ar Creative Commons Attribution 4.0 International (CC-BY 4.0) licenci (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). Tas nozīmē, ka ir atļauta atkalizmantošana ar pienācīgu atsaukšanos uz dokumentu un norādēm uz grozījumiem.

Tādu elementu izmantošanai vai reproducēšanai, kuri nepieder Eiropas Savienībai, var būt jāsaņem atļauja tieši no attiecīgajiem tiesību turētājiem.

Informācija par Eiropas Savienību visās oficiālajās ES valodās ir pieejama portālā Europa:
https://europa.eu/european-union/index_lv

Eiropas Savienības
Publikāciju birojs

Luksemburga: Eiropas Savienības Publikāciju birojs, 2023
PDF ISBN 978-92-68-03573-3 doi:10.2838/697080 DS-03-23-171-LV-N